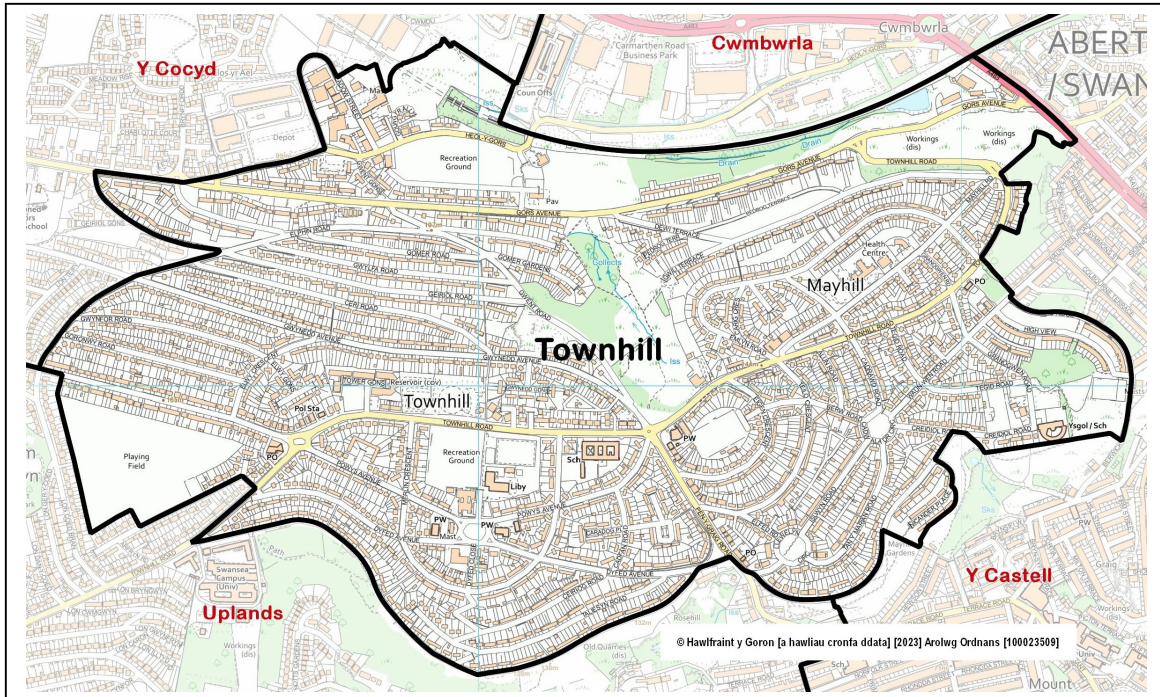

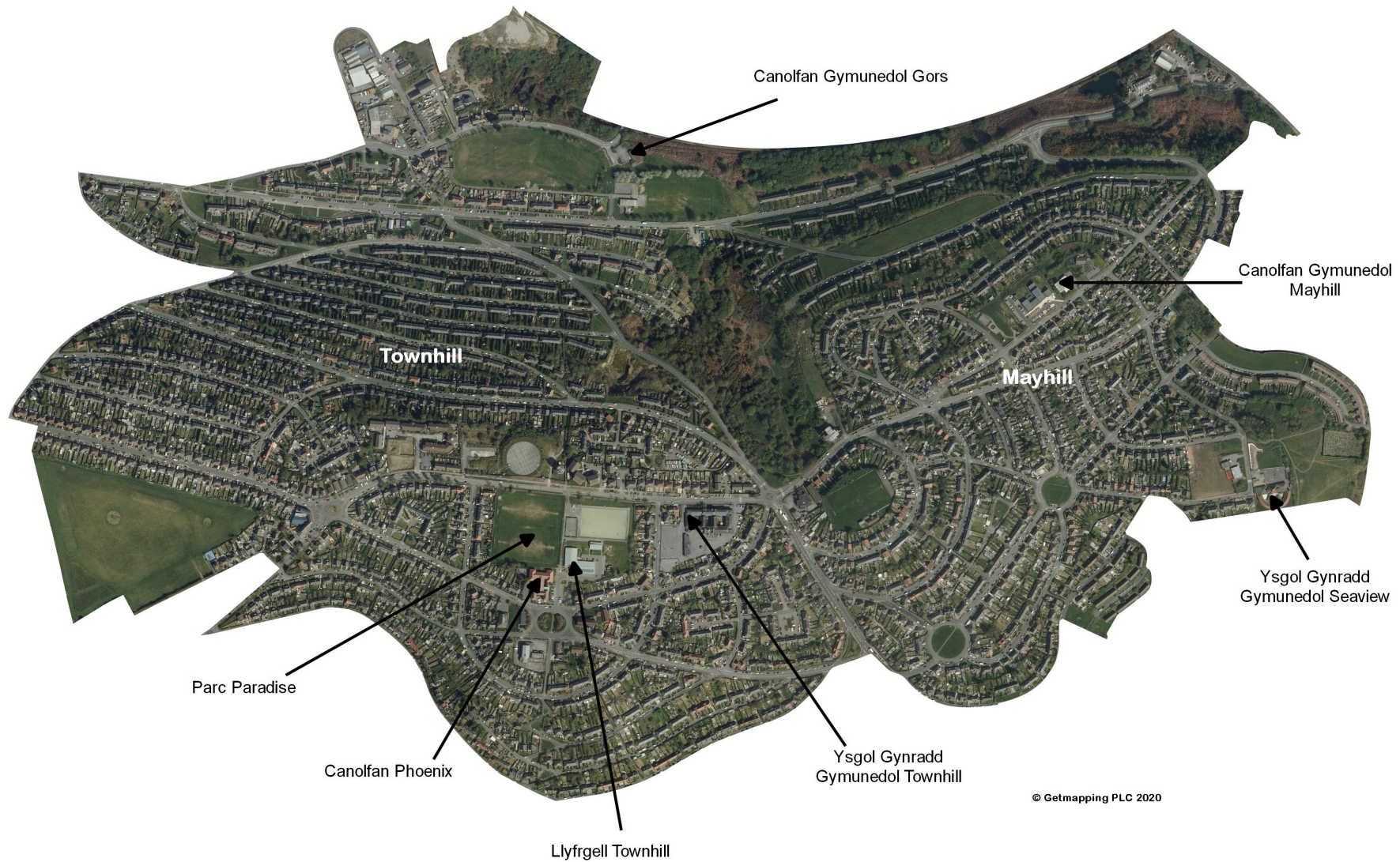
Arweinydd Tîm Gwybodaeth, Ymchwil a GIS (Uned Cyflwyno Strategol), **Gorffennaf 2023**

Cynghorwyr (Pleidlais etholiadol, Mai 2022): Cyril Anderson (Labour – 955); Lesley Walton (Labour – 903); David Hopkins (Labour – 900). *Y ganran a bleidleisiodd = 21%. Etholwyr: 5,926.*

- **Lleoliad:** Oddeutu 1 cilomedr i'r gogledd-orllewin o ganol dinas Abertawe, yn cynnwys ardaloedd Townhill a Mayhill.
- **Wardiau cyfagos:** Cwmbwrla, Y Castell, Uplands, Y Cocyd.
- **Adolygiad o ward etholiadol 2022:** Dim newid.
- **Ardal etholaeth (Llywodraeth Cymru/Senedd y DU):** Gorllewin Abertawe.
- **Poblogaeth (Amcangyfrif Swyddfa Ystadegau Gwladol wedi'i dalgrynnu, Cyfrifiad 2021):** 8,800.
- **Ardal:** 1.8 km². **Dwysedd poblogaeth:** 4,800 pobl fesul km² (SYG, 2021)
- **Cyflogaeth (ward flaenorol, amcangyfrif y gweithle SYG, 2021):** 700. Prif gyflogwyr: Cyngor Abertawe (ysgolion a gwasanaethau cymunedol), Canolfan Phoenix / Hill Community Development Trust.

Nodweddion, cyfleusterau ac ardaloedd lleol ward:

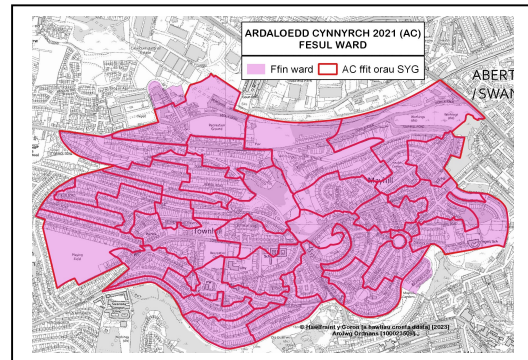
YNGHYLCH Y WARD

Mae ward Townhill ar y bryn serth sydd â'r un enw ac mae'n edrych dros ganol y ddinas, ardal SA1/y dociau a Bae Abertawe. Dynodwyd y ward yn ardal 'Cymunedau yn Gyntaf' gan Lywodraeth Cymru (tan ddiwedd y rhaglen ym mis Mawrth 2018) i gydnabod anfantais gymdeithasol ac economaidd hirdymor. Mae'n cynnwys cymunedau Townhill a Mayhill, a elwir yn aml gyda'i gilydd fel 'the Hill'. Mae llawer iawn o dai cyngor a godwyd rhwng y ddwy ryfel byd yn yr ardal. Er gwaethaf effaith y ddeddfwriaeth Hawl i Brynu rhwng 1980 a 2019, mae lefelau perchen-feddiannaeth yn parhau'n weddol isel. Yn gyffredinol, mae tai preifat sydd ar werth yn Townhill yn cael eu priso ymhell islaw cyfartaledd Abertawe.

YSTADEGAU POBLOGAETH AC AELWYDYDD

Amcangyfrifon poblogaeth (Cyfrifiad 2021)

Poblogaeth	Townhill		Abertawe
	Cyfanswm	%	%
Oed: 0-4	822	9.3	4.8
5-15	1,607	18.2	12.2
16-24	989	11.2	13.0
25-44	2,454	27.8	24.2
45-64	1,952	22.1	25.3
65-74	584	6.6	10.8
75+	431	4.9	9.7
Cyfanswm	8,839	100	100
Benyw	4,629	52.4	50.7
Gwryw	4,210	47.6	49.3

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2021, SYG (Tabl RM121).

Sylwer: Mae ystadegau ward yn perthyn i Ardaloedd Cynnyrch (ACau) y Cyfrifiad a ddangosir ar y map cyfagos.

Crynodeb

- Y 12fed boblogaeth ward uchaf yn Abertawe, a'r 4ydd dwysedd poblogaeth uchaf (2021).
- Cyfran uchel o blant a phobl ifanc (0-15 oed).
- Cyfrannau is o bobl 16-24 oed a thros 45 oed, yn enwedig y rheini sy'n 65+ oed.
- Cyfrannau uwch o bobl a aned y tu allan i'r DU, mewn grŵp ethnig heb fod yn wyn, a heb unrhyw gymwysterau.
- Canrannau uwch o aelwydydd teuluoedd unig rieni a pharau sy'n cyd-fyw.
- Cyfrannau uwch o dai pâr a theras, ac aelwydydd sy'n rhentu gan y cyngor.
- Cyfraddau uwch o ddiweithdra ac anweithgarwch economaidd, gan gynnwys y categorïau 'Gofalu am y cartref neu'r teulu' a 'Sâl yn y tymor hir neu anabl'.

Nodweddion poblogaeth

Pobl:	Townhill	%	Abertawe %
a aned yn y DU	7,568	85.7	90.6
a aned y tu allan i'r DU	1,265	14.3	9.4
mewn grŵp ethnig heb fod yn wyn	1,187	13.4	8.6
sy'n gallu siarad Cymraeg (3+ oed)	466	5.6	11.2
mewn ieuchyd da	6,419	72.6	78.7
sy'n anabl o dan y Ddeddf Cydraddoldeb	2,382	27.0	22.4
â chymwysterau Lefel 4+ (16+ oed)	1,225	19.1	32.8
heb gymwysterau (16+ oed)	2,163	33.8	18.9

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2021, SYG (Tablau TS004, TS021, TS033, TS037, TS038, TS067).

Cyfansoddiad aelwydydd

	Townhill	%	Abertawe %
Cyfanswm aelwydydd / (Maint cyfartalog aelwyd)	3,777	(2.34)	(2.22)
Cyfansoddiad: Un person: 66+ oed	417	11.0	14.5
Arall	782	20.7	19.9
Aelwyd teulu sengl Pob un yn 66+ oed	127	3.4	9.5
Pâr priod neu mewn partneriaeth sifil	717	19.0	26.8
Teulu pâr sy'n cyd-fyw	449	11.9	10.4
Teulu unig riant	1,101	29.2	12.6
Aelwyd teulu sengl arall	39	1.0	0.7
Mathau eraill o aelwydydd	145	3.8	5.6

Source: 2021 Census, ONS (Table TS003).

TAI: Math a deiliadaeth

Math o lety	Townhill	%	Abertawe %
Ar Wahân	206	5.5	24.0
Pâr	1,830	48.5	34.5
Teras (gan gynnwys pen teras)	1,514	40.1	25.4
Fflat neu fflat ddeulawr	222	5.9	15.9
Carafán neu gartref teithiol/dros dro arall	2	0.1	0.2

Daliadaeth	Townhill	%	Abertawe %
Aelwydydd: Wedi'i berchnogi: Yn llwyr	622	16.5	35.4
Wedi'i berchnogi gyda morgais neu fenthyciad	507	13.4	26.9
Aelwydydd: Wedi'u rhentu: Rhentu cymdeithasol; gan y cyngor	2,071	54.8	11.7
Rhentu cymdeithasol; Arall (gan gynnwys Cymdeithasau Tai)	138	3.7	7.4
Rhentu preifat	399	10.6	18.0
Arall (gan gynnwys perchnogaeth a rennir, byw yn ddi-rent)	40	1.1	0.6

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2021, SYG (Tablau TS044, TS054).

GWEITHGARWCH ECONOMAIDD

Pobl 16 oed ac yn hŷn:	Townhill	%	Abertawe %
Yn economaidd weithgar	3,194	49.9	54.3
Gweithwyr: Rhan-amser ac amser llawn	2,475	38.6	42.2
Hunangyflogedig	275	4.3	6.4
Di-waith	274	4.3	2.5
Myfyriwr sy'n economaidd weithgar	170	2.7	3.3
Economaidd anweithgar	3,212	50.1	45.7
Wedi ymddeol	876	13.7	23.9
Myfyriwr	446	7.0	8.4
Gofalu am y cartref neu deulu	737	11.5	4.2
Sâl neu anabl yn y tymor hir	871	13.6	6.3
Arall	282	4.4	2.9

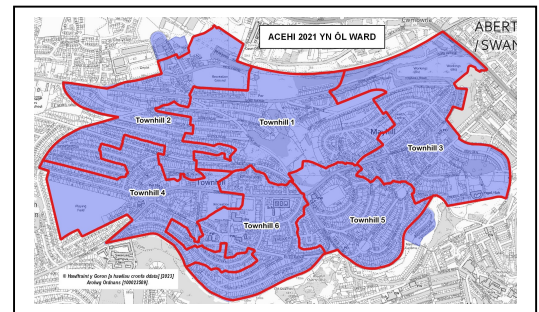
Ffynhonnell: Cyfrifiad 2021, SYG (Tabl TS066)

MYNEGAI AMDDIFAEDD LLUOSOG CYMRU (MALIC)

- MALIC 2019 yn seiliedig ar ddaearyddiaeth Ardal Cynnyrch Ehangach Haen Is (ACEHI) 2011 - yn y proffil hwn, mae'r ardal yn cynnwys chwe ACEHI.

Mynegai uchaf a safleoedd parthau (Cymru):

- Townhill 5 – Mynegai cyffredinol, Incwm, Cyflogaeth, Iechyd, Addysg, Diogelwch Cymunedol (Degradd 1af).
- Townhill 1, 2, 3 a 6 – Mynegai cyffredinol, Incwm, Cyflogaeth, Iechyd, Addysg (Degradd 1af).
- Townhill 4 – Mynegai cyffredinol, Incwm, Iechyd, Addysg, Diogelwch Cymunedol (2il degradd).
- Townhill 1 – Mynediad at Wasanaethau, Diogelwch Cymunedol; Townhill 2 – Mynediad at Wasanaethau; Townhill 3 – Diogelwch Cymunedol (2il degradd).

ACEHI	Mynegai cyffredinol		Parthau: Incwm		Cyflogaeth		Iechyd		Addysg		Mynediad at Wasanaethau		Tai		Diogelwch Cymunedol		Amgylchedd Ffisegol	
Tow 1	2	18	2	22	9	56	4	13	1	11	5	313	45	727	27	316	96	1416
Tow 2	1	16	4	27	4	23	2	9	4	47	4	287	38	605	38	443	58	1018
Tow 3	6	32	5	28	12	67	8	38	2	21	24	552	35	534	24	299	45	873
Tow 4	32	362	27	245	39	469	33	322	22	312	62	971	30	491	32	356	116	1590
Tow 5	9	41	1	17	8	54	10	54	8	78	18	518	41	664	14	170	98	1425
Tow 6	11	58	11	49	7	52	11	58	6	68	15	494	33	513	40	511	101	1479

Ffynhonnell: Malc 2019 (cyhoeddwyd Tachwedd 2019), Llywodraeth Cymru Sylwer: ACEHlau - safleoedd 1 i 148 (Abertawe), 1-1909 (Cymru)

Sylwer: Bydd y cynnwys yn y proffil hwn yn cael ei ddatblygu wrth i ragor o ddata wardiau ddod ar gael.

Mae'r defnydd o ddata arolwg Ordnans yn y ddogfen hon yn destun amodau a thelerau - www.ordnancesurvey.co.uk/business-and-government/public-sector/mapping-agreements/viewing-terms.html

Arweinydd Tîm Gwybodaeth, Ymchwil a GIS – Cyngor Abertawe, Gorffennaf 2023. www.abertawe.gov.uk/proffiliauardiau